/HIER BEGINT EUROPA

De kracht van de gemeenten

BIDBOOK/2027

FRIESLAND STYLE

WOLKOM

/GEACHT BESTUUR,

Met volle overtuiging stellen wij Noardwest Fryslân kandidaat als gastregio voor het VNG Jaarcongres 2027.

Hier begint Europa

Deze titel nodigt uit tot anders kijken. Noardwest Fryslân wordt vaak gezien als een regio aan de rand van Europa. Maar wij keren dat perspectief om. Want juist hier, in een netwerk van middelgrote en kleinere steden, dorpen en platteland, komen grote Europese vraagstukken samen. In Noardwest Fryslân zien we dagelijks hoe nabijheid, samenwerking en lokaal leiderschap leiden tot oplossingen die brede welvaart in onze gemeenten en voor onze inwoners versterken. Niet aan de rand van Europa, maar aan het ***begin***.

De gemeenten Harlingen, Waadhoeke en Leeuwarden vormen samen Noardwest Fryslân. Een regio van wad tot (hoofd)stad, waar rust en ruimte hand in hand gaan met innovatie en Europese ambitie. Duizenden kleine en middelgrote bedrijven vormen de ruggengraat van de economie, terwijl onderwijs, bedrijfsleven en overheid de krachten bundelen om klaar te zijn voor de toekomst. In Leeuwarden werken kennis-instellingen en bedrijven op wereldniveau samen aan watertechnologie en circulariteit, met successen die tot ver buiten Europa navolging krijgen. Tegelijkertijd kent de haven van Harlingen haar eigen dynamiek en markeert de Waddendijk, op de grens van UNESCO-werelderfgoed Waddenzee en het achterliggende land, een plek waar civiele techniek en landschapskunst samenkomen. Noardwest Fryslân is een regio die weet wat de toekomst vraagt en waar inwoners en bestuurders die toekomst met overtuiging zelf vormgeven. Iedereen spreekt hier zijn eigen taal, maar we verstaan elkaar moeiteloos.

Europa begint niet in vergaderzalen in grote steden ver weg, maar dichtbij mensen in dorpen, wijken en steden. Hier maken gemeenten ambities concreet door keuzes te maken over wonen, werken, energie, zorg, leefbaarheid en samenleven.

In Noardwest Fryslân versterken stad en platteland elkaar. Bovendien is dit een regio met een strategisch gelegen zeehaven, met alle vraagstukken, kansen en uitdagingen die daarbij horen. Op compacte schaal spelen in Noardwest Fryslân de vraagstukken waar alle gemeenten in Nederland mee te maken hebben. Juist daarom is onze regio dé plek om het gesprek te voeren over de toekomst van het lokaal bestuur. Onze samenwerking laat zien dat lokaal bestuur de basis vormt van een veerkrachtig Europa, met brede welvaart als kompas en ***mienskip*** als motor. En met het lef om keuzes te maken en nieuwe dingen uit te proberen in snel veranderende tijden.

De kracht van Noardwest Fryslân spreekt uit de verhalen in dit bidbook én uit de beelden in het meegestuurde ***filmpje***. In 2027 nodigen wij de VNG en alle Nederlandse gemeenten uit om dit zelf te ervaren en met ons vooruit te kijken naar de toekomst van lokaal bestuur.
Wat ús oanbelanget giet it oan!

INHOUD

/HIER BEGINT EUROPA

/Geacht bestuur 3

/DE KRACHT VAN NOARDWEST FRYSLÂN

De sterke punten van Noardwest Fryslân voor het VNG Jaarcongres 2027 6
/Gastgemeente Leeuwarden 8
/Gastgemeente Waadhoeke 8
/Gastgemeente Harlingen 9

01 /ALGEMEEN

1 /Namens welke gemeente(n) dient u dit bidbook in? 10
2 /Wat is de (directe) aanleiding om het VNG Jaarcongres als gastgemeente(n) te organiseren? 11
3 /Voor welk jaar dient u het bidbook in? 11
4 /Wat is naar verwachting uw grootste uitdaging? 12
5 /Welk budget heeft uw gemeente(raad) gereserveerd exclusief personele inzet? 12
6 /Waarin onderscheidt uw kandidatuur zich? Hoe komt dat tot uitdrukking? 13
7 /Korte omschrijving van vergelijkbare grote evenementen (laatste vijf jaar) 15

02 /PLENAIRE LOCATIE

1 /Welke plenaire locatie stelt u voor? 16
2 /Welke twee specifieke hallen zijn beschikbaar? 16
3 /Beschikbaarheid (14 dagen) 16
4 /Parkeerplekken 17
5 /Afspraken met cateraars en leveranciers 17

03 /MIDDAGPROGRAMMA OP LOCATIE

04 /HOTELACCOMMODATIE

1 /Beschikbaarheid hotels binnen 30 km 20

05 /ONTVANGST EN AVONDPROGRAMMA

1 /Locaties voor ontvangst en avondprogramma 23
2 /Slechtweerscenario 23

/BIJLAGEN

1 /Hotels op 30 km tot 40 km en andere accommodaties 26
2 /Afstanden 27

/DE KRACHT VAN NOARDWEST FRYSLÂN

DE STERKE PUNTEN VAN NOARDWEST FRYSLÂN VOOR HET VNG JAARCONGRES 2027

Noardwest Fryslân ligt aan de rand van Europa, aan zee. Voor veel mensen voelt dat bijna als 'het einde van de wereld'. Wij zien dat anders en keren het om: Europa begínt hier.

Wat Noardwest Fryslân onderscheidt, is de combinatie van nabijheid en samenwerking. Eén regio, drie werelden: stad, haven en platteland versterken elkaar, met brede welvaart en kwaliteit van leven als kompas. Onze regio heeft keer op keer bewezen grote evenementen te kunnen organiseren en mensen in beweging te brengen. Denk aan European Capital of Culture LF2018 (met de Reuzen van Royal de Luxe) en Arcadia (met het wandelende bos Bosk), The Passion in Harlingen, Expeditie Next in Franeker en de Tall Ships Races. Niet als losse hoogtepunten, maar als bouwstenen van samenwerking, creativiteit en uitvoeringskracht. Daarnaast heeft Noardwest Fryslân ervaring met grote congressen zoals de European Water Tech Week (1000+ deelnemers), de IWA Conference (1000+), de Nationale Conferentie Circulaire Economie (850) en het Nationaal Congres Autonomous Systems (750).

Noardwest Fryslân is dé aangewezen plek voor het VNG Jaarcongres 2027. Hier zijn grote maatschappelijke thema's zoals woningbouw, energie-transitie, vergrijzing, sociale cohesie, arbeidsmarkt, circulariteit, klimaat-adaptatie en economische vernieuwing niet abstract maar tastbaar en urgent. Tegelijkertijd laat de regio zien dat vooruitgang, solidariteit en democratie beginnen bij lokale overheden en inwoners. Centraal staat hier het concept van ***mienskip***: een actiegerichte gemeenschap waarin inwoners, vrijwilligers en lokale initiatieven samen verantwoordelijkheid nemen en aan de slag gaan. Het congres biedt het perfecte podium om dit verhaal te delen. Niet alleen de successen, maar ook de dilemma's, uitdagingen en kwetsbaarheden komen aan bod. Noardwest Fryslân wil laten zien waar het goed in is én leren van ervaringen elders.

Onze regio verbindt historie met toekomst. Enerzijds hebben we UNESCO-werelderfgoed zoals de Waddenzee en het Eise Eisinga Planetarium, anderzijds kennen we toekomstgerichte initiatieven als Europees top-instituut voor watertechnologie Wetsus, de WaterCampus en Campus Fryslân (RUG), waar wordt gewerkt aan ***global responsibility and leadership***. Langs de kust markeert landschapskunst als ***Dijk van een Wijf*** hoe we verleden, heden en toekomst verbinden. Beleidsmatig wordt die toekomst concreet in onder meer het NPLV-programma Leeuwarden Oost, de grootschalige binnenstedelijke ontwikkeling Spoordok en innovatieve projecten in Harlingen en Waadhoeke op het gebied van economie, leefomgeving en sociale samenhang.
Noardwest Fryslân laat zien hoe lokale overheden en burgers samen vooruitgang, solidariteit en democratie vormgeven.

Het plenaire programma vindt plaats in het WTC Expo Leeuwarden, een professionele locatie met ruime zalen en veel parkeergelegenheid. Ervaren cateraars met liefde voor gezonde en lokale streekproducten van de boer zorgen ervoor dat de programma-onderdelen, zowel in Leeuwarden als in Harlingen en Waadhoeke, letterlijk en figuurlijk smaakvol verlopen.
Het congres in Leeuwarden vindt binnen plaats en voor de activiteiten in Harlingen worden tenten geplaatst. Alles blijft dus weerbestendig en goed toegankelijk. De gezamenlijke inzet van de drie gemeenten en alle betrokkenen vormt een stevige basis voor een soepel verlopende organisatie.

Leeuwarden is de centrale congreslocatie. Van daaruit ervaren deelnemers de volle breedte van Noardwest Fryslân. Excursies en bijeenkomsten brengen hen naar verschillende plekken in de regio. De haven, het rijke verenigingsleven en het monumentaal erfgoed van Harlingen komen aan bod, evenals het erfgoed, de wetenschap en de ***mienskip*** van Waadhoeke. De borrel vindt plaats aansluitend op deze regionale programma's.

Het diner en het feest in Harlingen worden georganiseerd, met zicht op de Waddenzee.

Noardwest Fryslân nodigt de VNG en alle gemeenten uit om in 2027 te ervaren hoe Europa écht begint: lokaal, dichtbij mensen en met keuzes die ertoe doen. Lokaal bestuur wordt hier tastbaar, is in onze regio toekomstgericht en zal inspireren tot nieuwe inzichten en samenwerking elders in het land. Samen geven we de toekomst van Nederland en Europa vorm.

/GASTGEMEENTE LEEUWARDEN

Leeuwarden laat zien hoe lokaal bestuur toekomstgericht en dichtbij mensen kan zijn. De Friese hoofdstad is stevig geworteld in de regio en tegelijk dynamisch en innovatief. Leeuwarden combineert stedelijke voorzieningen, kennisinstellingen en culturele innovatie met een sterke band met de Friese ***mienskip***. Zo ontstaan concrete oplossingen voor urgente maatschappelijke vraagstukken als energietransitie, circulaire economie, brede welvaart, talentontwikkeling, gezondheid en sociale cohesie.

Leeuwarden toont visie en daadkracht. Een sprekend voorbeeld is European Centre for Excellence in sustainable water technology Wetsus en de Watercampus. Dat de gemeente durft te experimenteren bewijzen succesvolle initiatieven als European Capital of Culture LF2018 en het vervolg daarop in Arcadia (met o.a. Bosk, het bos van 1.200 bomen dat door het stadscentrum wandelde en de daarop volgende vergroening van de stad), en de kandidatuur voor European Youth Capital. Korte lijnen en intensieve samenwerking tussen gemeente, onderwijs, bedrijfsleven, maatschappelijke partners en de ***mienskip*** zorgen dat plannen snel vorm krijgen, waarbij successen samen gevierd worden en we kwetsbaarheden samen oplossen.

/GASTGEMEENTE WAADHOEKE

Waadhoeke is een jonge gemeente (2018) met een rijke historie. Veertig dorpen en Franeker vormen samen een gemeenschap die erfgoed koestert en toekomst maakt. Hier ontstond in een huiskamer het Eise Eisinga Planetarium, het oudste nog werkende planetarium ter wereld, sinds 2023 UNESCO Werelderfgoed. Ook het uitgestrekte Waddengebied valt onder UNESCO: natuur- en cultuurwaarden komen hier zichtbaar samen. De vruchtbare zeeklei behoort tot de meest productieve landbouwgronden en is al eeuwen de basis voor innovatieve en duurzame voedselproductie.

Waadhoeke laat zien hoe mienskip werkt: concreet, nuchter en vooruit. De kwaliteit van leven is hier bovengemiddeld en brede welvaart is dagelijks voelbaar. Als meertalige gemeente verbinden we inwoners en tradities. Initiatieven van onderop krijgen bloeien dankzij dorpencoördinatoren en het wijken- en

dorpenfonds. We koesteren ons landschap, werken aan energie-neutraliteit en langs de Waddenkust verrijst straks ***Dijk van een Wijf***: landschapskunst die waakt over wat was en wat komt.

Sport en economie zijn stevig verankerd. In Franeker wordt jaarlijks de PC gespeeld, de oudste en belangrijkste kaats-wedstrijd van Nederland; ook fierljeppen leeft in meerdere dorpen en hoort bij onze identiteit. Economisch zijn we doeners in landbouw, metaal en maakindustrie. Via ***In Nije Tiid*** (Regiodeal) en ***Het Goud van Noardwest*** versnellen we innovatie, verduurzaming en nieuwe vaardigheden; juist nu vergrijzing en krimp voelbaar zijn.

/GASTGEMEENTE HARLINGEN

Harlingen is een compacte historische havenstad aan zee, verbonden met de terpdorpen Wijnaldum en Midlum. Als toegangspoort tot de Waddenzee en Noardwest Fryslân komen hier grote opgaven samen op een kleine schaal: ruimtegebruik, economische dynamiek, sociale vraagstukken, behoud van erfgoed en natuurbescherming.

Harlingen maakt eigenzinnige keuzes. In een omgeving van schaarste kiest de gemeente bewust voor een balans tussen leefbaarheid, economie en identiteit. Bestuurlijke beslissingen zijn hier direct voel- en zichtbaar voor de gemeenschap.

Als havenstad met regionale betekenis laat Harlingen zien hoe nationale ambities lokaal worden ingepast, met draagvlak en in samenwerking met provincie, Rijk en omliggende gemeenten. Harlingen is klein van omvang, maar groot in impact. Een plek waar lokaal bestuur in de praktijk tastbaar wordt.

01 /ALGEMEEN

1/NAMENS WELKE GEMEENTE(N) DIENT U DIT BIDBOOK IN?

Dit bidbook wordt ingediend namens de gemeenten Leeuwarden, Harlingen en Waadhoeke. Samen vormen wij de regio Noardwest Fryslân, een gebied waarin stedelijke voorzieningen, maritieme economie, landbouw, erfgoed & cultuur, natuur en ***mienskip*** nauw verbonden zijn en waar gezocht wordt naar nieuwe oplossingen voor lokale, nationale en Europese opgaven op het terrein van brede welvaart, watermanagement, circulariteit en vraagstukken rondom stad en regio. De drie gemeenten treden gezamenlijk op als gastgemeenten.

2/WAT IS DE (DIRECTE) AANLEIDING OM HET VNG JAARCONGRES ALS GASTGEMEENTE(N) TE ORGANISEREN?

De aanleiding is inhoudelijk én bestuurlijk.

Inhoudelijk zien wij dat grote nationale en Europese opgaven vragen om lokale oplossingen. Dat geldt bijvoorbeeld voor thema's als woningbouw, energietransitie, vergrijzing, arbeidsmarkt, sociale cohesie, klimaat-adaptatie en economische vernieuwing. In Noardwest Fryslân zijn deze vraagstukken zichtbaar, tastbaar en vaak urgent. De overheden staan hier dicht bij de inwoners en ondernemers, maar ook dicht bij elkaar. Wij ervaren dagelijks dat beleid pas betekenis krijgt wanneer het lokaal wordt geagendeerd en in samenwerking wordt opgepakt door partners die elkaar kennen en vertrouwen. Daarbij zoeken we nadrukkelijk de verbinding met onze regio, Nederland én Europa. Op onze spreekwoordelijke terp wachten tot het water stijgt zit niet in onze aard. Wij zijn van mening dat wij de opgaven van deze tijd alleen door samenwerking en met een open blik effectief kunnen aanpakken.

We willen laten zien dat gemeenten als de onze de basis vormen van Europa: híer begint Europa. We liggen weliswaar aan de rand van Europa, maar onze regio is een typisch Europese regio met middelgrote en kleinere steden in een plattelandssetting met grote en kleine dorpen. In ons werk én in onze samenwerkingen speelt Europa een steeds grotere rol. Democratie, solidariteit, brede welvaart en vooruitgang beginnen niet bij instituties, maar bij inwoners en hun lokale overheid. Het VNG Jaarcongres is voor ons dé plek om dat verhaal te delen. Daarbij gaan we de dilemma's en kwetsbaarheden waar we mee te maken hebben niet uit de weg.

3/VOOR WELK JAAR DIENT U HET BIDBOOK IN?

Dit bidbook wordt ingediend voor het VNG Jaarcongres 2027.

4/WAT IS NAAR VERWACHTING UW GROOTSTE UITDAGING?

Onze grootste uitdaging is om onze ervaringen als effectieve lokale overheid dicht bij de lokale samenleving in een sterk veranderende nationale en Europese omgeving te delen met alle Nederlandse gemeenten. Daarbij willen we onze kracht en onze uitdagingen een plek geven en bespreekbaar maken. Daarnaast vinden we het een uitdaging om een congres van deze omvang te organiseren op zo'n manier dat de gasten merken dat we kwaliteit, nabijheid en samenwerking belangrijker vinden dan schaal. Dat vraagt om slimme logistiek, regionale spreiding van programmaonderdelen en intensieve samenwerking tussen gemeenten, partners en inwoners. Een aanpak die ons ligt! Juist door die aanpak is Noardwest Fryslân een geloofwaardig voorbeeld voor veel andere gemeenten in Nederland.

5/WELK BUDGET HEEFT UW GEMEENTE(RAAD) GERESERVEERD EXCLUSIEF PERSONELE INZET?

Gezamenlijk reserveren wij hier – naast de personele inzet – een bedrag van € 300.000,- voor. Daarnaast wordt co-financiering gezocht. De financiële afspraken leggen we vast in een gezamenlijke bestuursovereenkomst, met een evenwichtige verdeling van kosten en verantwoordelijkheden.

6/WAARIN ONDERSCHEIDT UW KANDIDATUUR ZICH? HOE KOMT DAT TOT UITDRUKKING?

Onze kandidatuur onderscheidt zich op meerdere punten die tot uitdrukking komen in het thema, het programma, de locaties en de ontmoetingen die het congres mogelijk maakt:

1. **Hier begint Europa.** Noordwest Fryslân is een typisch Europese regio van middelgrote steden, dorpen en platteland, waar Europese en nationale opgaven niet abstract blijven maar door nabijheid, samenwerking en lokaal leiderschap concreet worden opgepakt.

2. **Eén regio, drie werelden.** In Noordwest Fryslân versterken stad, haven en platteland elkaar.

3. **Brede welvaart als kompas.** Kwaliteit van leven staat centraal; een passende groei van de economie met aandacht voor innovatie draagt daaraan bij.

4. **Samenwerking als basisingrediënt**. Korte lijnen over de grenzen van sectoren en domeinen heen, op basis van gedeelde verantwoordelijkheid en in nauwe verbondenheid met de mienskip. We weten voor wie we het doen en werken samen met inwoners, vrijwilligers en lokale initiatieven.

5. **Eerlijk verhaal.** Ruimte en aandacht voor dilemma's, (omgaan met) schaarste en kwetsbaarheid.

6. **Pioniersgeest.** We zijn niet bang om te experimenteren en nieuwe dingen uit te proberen.

01

WELKOM BIJ HET DINER

We ontvangen de deelnemers op
De Nieuwe Willemshaven in Harlingen.

01

7/KORTE OMSCHRIJVING VAN VERGELIJKBARE GROTE EVENEMENTEN (LAATSTE VIJF JAAR)

Noardwest Fryslân heeft ruime ervaring met grootschalige evenementen. Alle drie de gemeenten zijn bekend met de organisatie van grote sport-, cultuur-, regio- én congresevenementen.

Grote publieks- en cultuurevenementen

- **The Passion Harlingen (2023)**
  Landelijk evenement met duizenden bezoekers; een groots en gratis muzikaal spektakel.
- **Expeditie Next Franeker (2022)**
  Het nationale wetenschapsfestival voor kinderen, met brede landelijke belangstelling.
- **Arcadia (2022 en 2025)**
  Driejaarlijks cultureel programma in Fryslân, opvolger van LF2018. Met onder meer Bosk (2022) en Bouwurk (2025), grootschalige 100-daagse evenementen die de provincie transformeerden tot podium voor kunst, cultuur en ontmoeting.
- **Tall Ships Races Harlingen (2014, 2018, 2022 en 2026)**
  Internationaal maritiem evenement met circa 300.000 bezoekers per editie.

Grote (inter)nationale congressen

- **IWA Conference (2025)** Vijf dagen, 1.000+ deelnemers.
- **European Water Tech Week (2024)** Vier dagen, 1.000+ deelnemers.
- **Nationale Conferentie Circulaire Economie (2025)** Twee dagen, circa 850 deelnemers.
- **Nationaal Congres Autonomous Systems (2025)** Eén dag, circa 750 deelnemers.
- **Wetsus Congress (2025)** Twee dagen, circa 400 deelnemers.
- **ECG International Conference (2024)** Drie dagen, circa 400 deelnemers.
- **Europarc Conference (2023)** Vier dagen, circa 300 deelnemers.

Deze evenementen waren succesvol dankzij organisatorische kracht, bestuurlijke samenwerking en draagvlak in de samenleving.

02 /PLENAIRE LOCATIE

1/WELKE PLENAIRE LOCATIE STELT U VOOR?

De plenaire locatie is WTC Expo Leeuwarden. Deze locatie heeft ruime ervaring met grootschalige congressen en biedt uitstekende faciliteiten, bereikbaarheid en professionele ondersteuning. Vanuit de congreslocatie in Leeuwarden is de regio goed bereikbaar.

2/WELKE TWEE SPECIFIEKE HALLEN ZIJN BESCHIKBAAR?

In het WTC zijn beschikbaar op de gevraagde data:
De frankenhal ca. 5.700 m^2
De saksenhal ca. 8.900 m^2

Beide hallen zijn passend te maken met gordijnen.
Evt. is de Friezenhal (10.000 m^2) ook beschikbaar.
Naast genoemde hallen is De Passage (ca. 3.500 m^2) beschikbaar voor ontvangst en garderobe.

3/BESCHIKBAARHEID (14 DAGEN)

WTC Expo Leeuwarden kan een gegarandeerde optie afgeven voor 14 aaneengesloten dagen in de periode eind mei t/m de eerste drie weken van juni 2027.

4/PARKEERPLEKKEN

- Direct bij locatie meer dan 2.500 (gratis) parkeerplaatsen
- Busplaatsen minimaal 50 (incl. pendelopties)

5/AFSPRAKEN MET CATERAARS EN LEVERANCIERS

WTC Expo werkt met vaste, professionele cateraars en leveranciers die ervaring hebben met evenementen van deze schaal. Afspraken worden zorgvuldig afgestemd met de VNG. Wij zetten ons in om het culinaire aanbod onderscheidend en lokaal te maken. Waar mogelijk wordt gewerkt met gezond, hoogwaardig en lokaal geproduceerd voedsel, met aandacht voor korte ketens en duurzaamheid. Denk bijvoorbeeld aan boer Bram en zijn winterwortels uit de regio of aan lokale inkoop bij MVO-gerelateerde organisaties zoals de ***Blooming bakery*** van vrouwenopvang Fier.

Ook wordt ingespeeld op regionale specialiteiten via Wadden-gastronomie. Dit is een initiatief dat hoogwaardige, duurzame gerechten ontwikkelt met streekproducten zoals vis, schaal- en schelpdieren uit de Waddenzee. Zo wordt het culinaire aanbod professioneel en betrouwbaar, maar ook uniek en verbonden aan de regio.

03 /MIDDAGPROGRAMMA OP LOCATIE

Het middagprogramma biedt een breed regionaal aanbod van excursies en activiteiten.
De voorbeelden hiernaast geven een beeld van de variatie en inhoudelijke diepgang. De activiteiten laten zien hoe cultuur, erfgoed, beleid en uitvoering in Noardwest Fryslân samenkomen.

Leeuwarden als Capital of Watertechnology

Leeuwarden is wereldwijd erkend als Europese hoofdstad van Water-technologie. De WaterCampus verbindt wetenschappelijk onderzoek, toegepast onderzoek en het bedrijfsleven. Excursies langs bedrijven, organisaties en instellingen die er zijn gevestigd. Zoals technologisch topinstituut Wetsus, European Centre of Excellence for Sustainable Water Technology. En maak kennis met de Water Alliance, het Nederlandse branchenetwerk dat, als onderdeel van WaterCampus, innovatie en zakelijke activiteiten in duurzame watertechnologieën versnelt.

NPLV programma Leeuwarden Oost

Excursies en themarondes in de vijf wijken van Leeuwarden Oost. Bekijk de voortgang van het 20-jarige programma om armoede die van generatie op generatie overgaat te doorbreken. Spreek met bestuurders, verschilmakers, programmapartners en bewoners over leren, wonen, werken, gezondheid en veiligheid.

Excursie vliegbasis

Hoe is het om een luchtmachtbasis binnen de gemeentegrenzen te hebben? Leeuwarden en Waadhoeke kunnen erover meepraten. Verken de vliegbasis en omgeving en ga in gesprek met defensie en andere betrokken overheden en stakeholders.

Cambuur, verbinding tussen club en inwoners

Tour door het nieuwe stadion met presentaties over de ruimtelijke en sociale positie van de club. Ontdek de kansen en uitdagingen van nieuwbouw en de rol van ***Cambuur Verbindt***, de maatschappelijk organisatie van de club.

Culture as a driver for change

Ontdek hoe LF2018 doorklinkt in het heden. Een excursie langs de verhalen en de tastbare ***legacy*** van Leeuwarden Friesland als cultuurhoofdstad.

Historisch Harlingen en maritieme route

Ga op ontdekkingstocht in de monumentale binnenstad van Harlingen en bezoek Het Hannemahuis en de Harlinger Aardewerk en Tegefalbriek. Maak een vaartocht langs varend erfgoed en ontdek hoe Harlingen werkt aan haar havens: van de aanpak van ondermijning tot aan innovatie, het werken aan grote kustopgaven en het versterken van de maritieme sector.

Archeologie en dorpsverhalen rond Waddenkust

Bezoek het Archeologisch Steunpunt Wijnaldum en en leer alles over de vondst van de gouden fibula. Verken dorpen als Wijnaldum en Midlum met verhalen over mienskipsprojecten en lokale voorzieningen. Fiets- en wandelroutes langs de Waddenkust tonen hoe natuur, landschap en toerisme samenkomen.

Franeker: wetenschap, erfgoed en sport

Rondleiding Martenamusum en Martenatuinen met lezing over de Franeker Academie toen en nu. Bezoek de binnenstad met gids en ervaar Franeker als hoofdstad van het kaatsen, inclusief een kaatsenclinic voor jongeren. Bezoek het Koninklijk Eise Eisinga Planetarium (UNESCO Werelderfgoed) en ontdek het verhaal achter 's werelds oudste nog werkende planetarium.

Innovatie en ondernemerschap in Waadhoeke

Bezoek spraakmakende bedrijven zoals Meyer Metaal, Steinfort Glas of LPX zuivelfabriek en ontdek de regionale economische samenwerking. Bezoek werkplaatsen van kunstenaars zoals Claudy Jongstra en zie hoe lokaal vakmanschap Europees succesvol wordt.

Wonen, zorg, leefbaarheid en *mienskip*

Rondleidingen door wijken waar wonen, zorg en voorzieningen geïntegreerd zijn. Spreek met buurtinitiatieven over vrijwilligerswerk, inclusie en lokale projecten zoals dorpen- en wijkenfonds, sportvelden of cultuurprogramma's.

04 /HOTELACCOMMODATIE

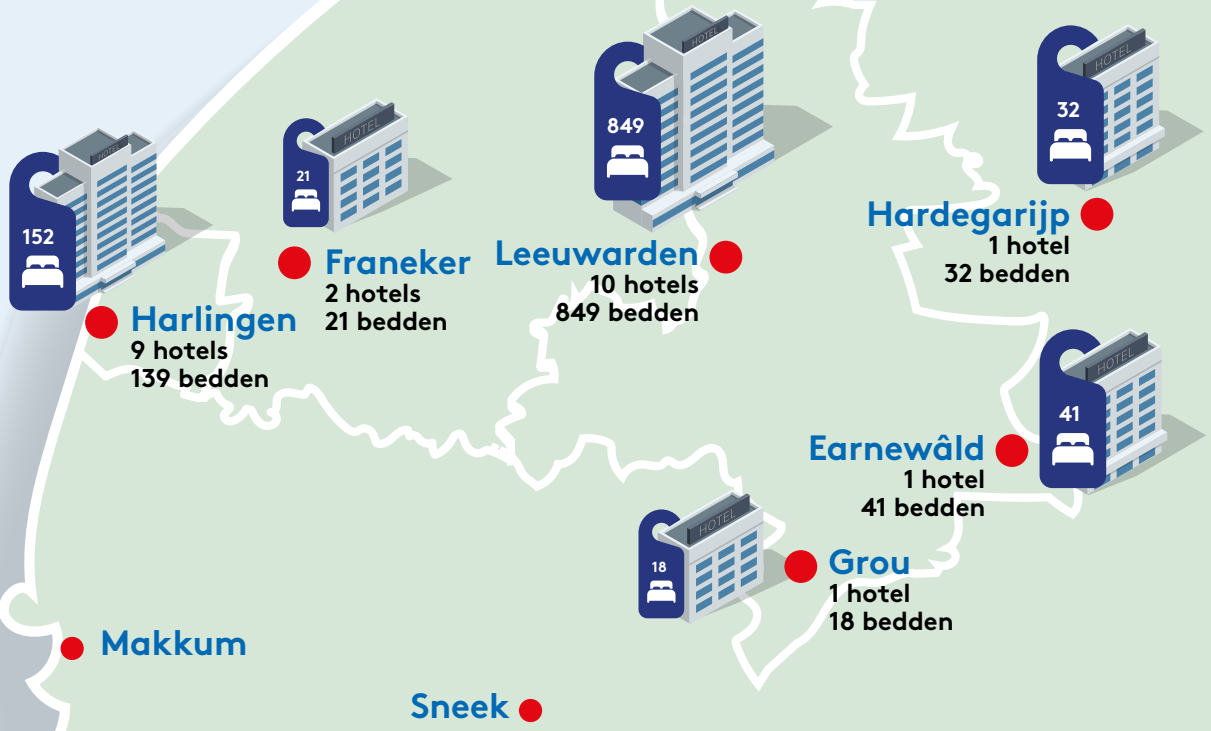

1/BESCHIKBAARHEID HOTELS BINNEN 30 KM

Binnen een straal van 30 kilometer van de locatie zijn ruim voldoende hotels beschikbaar in Leeuwarden, Harlingen, Franeker en omliggende gemeenten. De regio is toeristisch en congresmatig goed uitgerust en gewend aan grote bezoekersstromen.

HOTEL ACCOMMODATIES	KAMERS	WTC EXPO
Leeuwarden		
Westcord WTC Leeuwarden	143	1 km
Eurohotel Leeuwarden	45	1,5 km
Leonardo Oranje Hotel	78	2 km
Notiz Hotel	36	4 km
Bastion Hotel Leeuwarden	68	4 km
Hotel Vie Via (Just a room)	74	4 km
Fletcher Hotel-Paleis Stadhouderlijk Hof	78	4 km
Post-Plaza Hotel & Grand Café	82	4 km
Hotel 't Anker	22	4 km
Van der Valk Hotel Leeuwarden	223	6 km
Harlingen		
Boutique Hotel De Eilanden	7	28 km
Aparthotel 'De Bank'	8	28 km
Hotel Almenum	14	28 km
Harbour Hub Hotel Harlingen	16	28 km
Hotel Centraal Harlingen	18	28 km
Art Hotel Harlingen	19	28 km
Hotel Restaurant 't Heerenlogement	24	28 km
Hotel Zeezicht Harlingen	25	28 km
Franeker		
De Stadsherberg	14	16 km
Hotel de Doelen (Grand Café de Doelen)	7	17 km
Hardegarijp		
Van der Valk Hotel Hardegarijp	32	13 km

HOTEL ACCOMMODATIES	KAMERS	WTC EXPO
Grou		
Hotel Oostergo	18	19 km
Earnewâld		
Hotel-Restaurant Princenhof	41	26 km

Buiten een straal van 30 km zijn er in Friesland nog volop andere accommodaties beschikbaar: van hotels en B&B's tot chalets en cabins. Zie hiervoor de bijlage op pagina 26.

05 /ONTVANGST EN AVONDPROGRAMMA

1/LOCATIES VOOR ONTVANGST EN AVONDPROGRAMMA

Het lokale programma vindt regionaal gespreid plaats, passend bij het thema *Hier begint Europa*. Het vormt een aanvulling op het congres programma en biedt deelnemers de mogelijkheid om de diversiteit van Noardwest Fryslân te ervaren.

Locaties en karakter

Leeuwarden	Stad van kennis, cultuur en sociale, economische en ruimtelijke innovatie.
Waadhoeke (Franeker)	Gemeente rijk aan erfgoed, wetenschap en ***mienskip***.
Harlingen	Havenstad waar Europa letterlijk aanmeert.

2/SLECHTWEERSCENARIO

Het congres in Leeuwarden vindt volledig binnen plaats en voor de activiteiten in Harlingen worden tenten geplaatst. Voor alle andere buitenlocaties zijn volwaardige binnenalternatieven beschikbaar in theaters, kerken, hallen en musea.

Dankzij de gezamenlijke inzet van de drie gastgemeenten en de ruime ervaring van Noardwest Fryslân met weerbestendige evenementen, zal de organisatie soepel verlopen.

PROGRAMMA OP HOOFDLIJNEN

Eerste dag

Congresdag – ochtend en middag

- Plenaire sessies en workshops vinden plaats in WTC Leeuwarden.

Einde middag

- Verplaatsing naar borrellocatie.
- Er wordt gegeten op De Nieuwe Willemshaven in Harlingen.
- Begin avond: Deel van de gasten blijft voor een informeel diner op de borrellocatie met foodtrucks, statafels en lounges. Deel van de gasten schuift aan in Harlingen voor een formeel diner.

Later op de avond – feest

- Alle deelnemers verzamelen bij De Nieuwe Willemshaven in Harlingen. Direct gelegen aan het UNESCO Werelderfgoed Waddenzee, met uitzicht op zee en de horizon.
- Het robuuste industriële en maritieme decor, gecombineerd met iconische schepen en een weids uitzicht, creëert een magische sfeer bij zonsondergang.
- De Nieuwe Willemshaven biedt een uniek podium voor een groots eindfeest waarin het nautische verleden en de moderne haven samenkomen.

Tweede dag

- ALV VNG in WTC Leeuwarden.
- Middag: vertrek en afscheid.

/SLOT

In Noardwest Fryslân wordt zichtbaar dat Europa begint bij mensen in dorpen, wijken, steden en op het platteland. Inwoners en lokale overheden maken samen keuzes die ertoe doen. Solidariteit en ***mienskip*** zijn hier dagelijks voelbaar.

Het VNG Jaarcongres 2027 biedt de kans om te ervaren hoe lokaal bestuur, door nabijheid en samenwerking, de basis vormt voor vooruitgang, brede welvaart en een veerkrachtig Europa. Noardwest Fryslân nodigt alle gemeenten uit om in 2027 samen te komen om te leren, geïnspireerd te raken en elkaar te ontmoeten in een regio die durft te experimenteren, keuzes te maken en lokaal leiderschap concreet vorm te geven.

Hjir, yn Noardwest Fryslân, begjint Europa.
Wolkom!

GEMEENTE HARLINGEN

GEMEENTE waadhoeke

Gemeente Leeuwarden

/COLOFON

Datum Februari 2026

Fotografie verantwoording

Cover	Mijke Bos	
Pagina 5	Guido Hibma	
Pagina 6	Johan Balt	
Pagina 7	WTC Expo	
Pagina 8	Beeld 1	Lucas Kemper
	Beeld 2	Wietze Landman
	Beeld 3	Guido Hibma
Pagina 9	Beeld 1	Guido Hibma
	Beeld 2	Jan Edwin Geertsma
	Beeld 3	Laura Kuperus
	Beeld 4	Coenraad Balt
Pagina 10	Beeld 1	Guido Hibma
	Beeld 2	Beeldenbank RCE
Pagina 11	Jacob Van Essen	
Pagina 12	Guido Hibma	
Pagina 13	Lydia Annema	
Pagina 14	Beeld 1	Ruben van Vliet
	Beeld 2	Jacob Van Essen
	Beeld 3	Guido Hibma
Pagina 15	Beeld 1	Nathan Reinds
	Beeld 2	Visit Leeuwarden
	Beeld 3	Guido Hibma
Pagina 16	Merk Fryslân	
Pagina 17	Beeld 1	Boundless Concepts
	Beeld 2	Sebastiaan Rodenhuis
Pagina 18	Mitch de Pon	
Pagina 20	Marcel van Kammen	
Pagina 22	Guido Hibma	
Pagina 24	Guido Hibma	
Pagina 26	Beeld 1	Tusken de Marren
	Beeld 2	Van der Valk Sneek

Opmaak & vormgeving: Okkinga Communicatie

BIJLAGEN

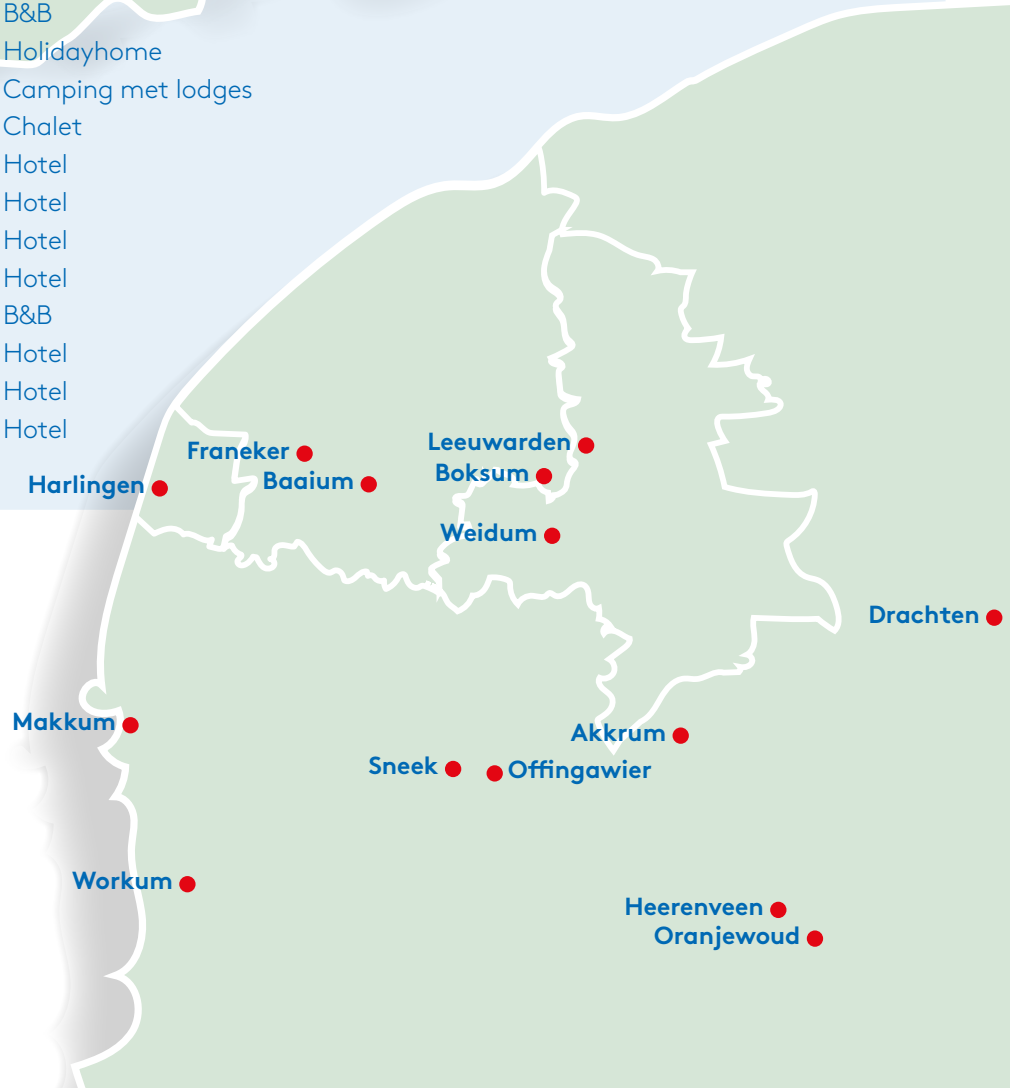
/HOTELS OP 30 KM TOT 40 KM EN ANDERE ACCOMMODATIES /AFSTANDEN

/HOTELS OP 30 KM TOT 40 KM EN ANDERE ACCOMMODATIES

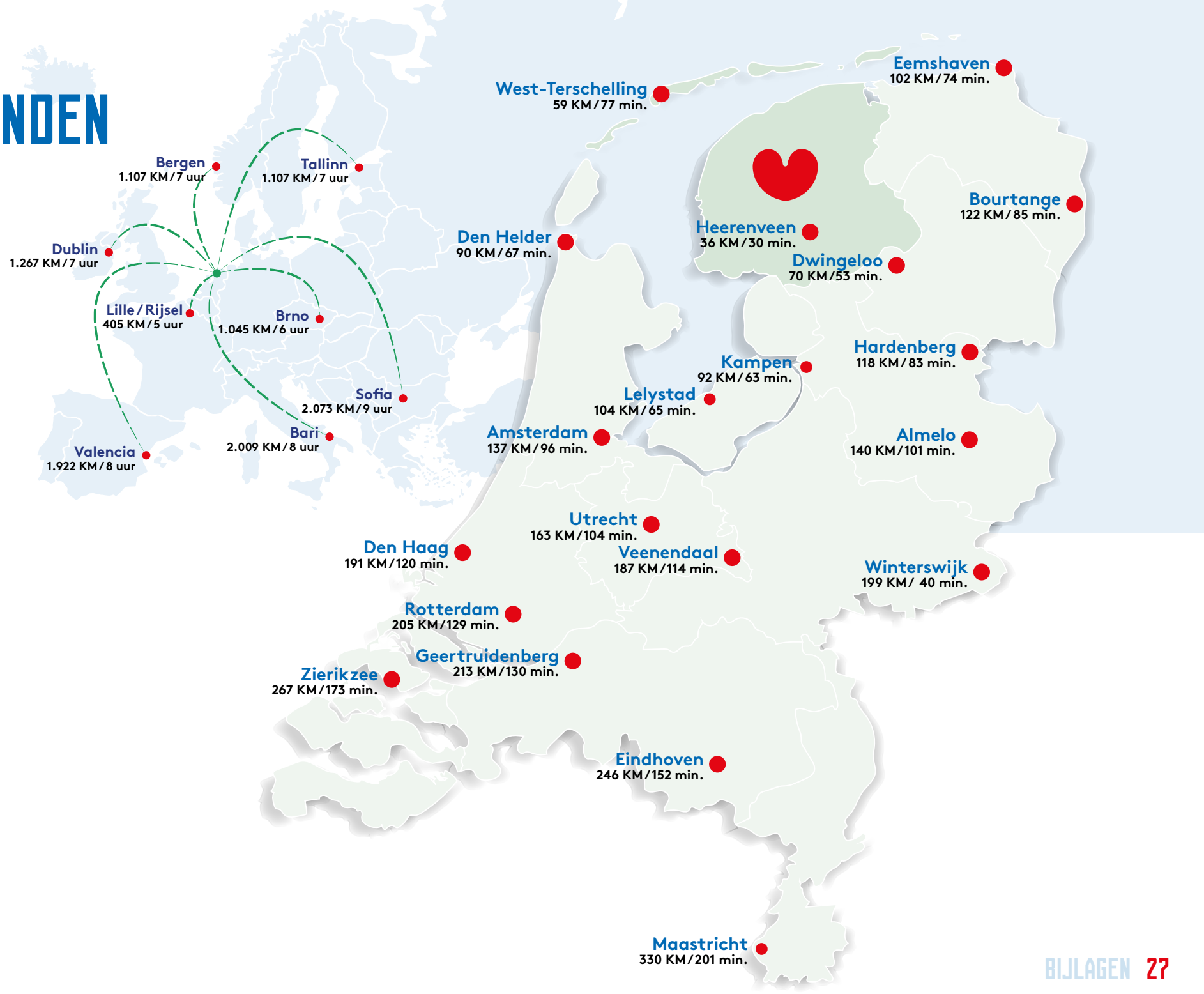
Plaats	WTC Expo	Reistijd	Accommodatie	Kamers	Omschrijving
Leeuwarden	4 km	9 min.	Alibi Hostel	22	Hostel 1x 8 persoonskamer, stappelbedden: 8
Boksum	6 km	9 min.	LOFT Boksum	8	Groepsaccommodatie
Weidum	14 km	13 min.	Weidumerhout	32	Cabins, woonboten en kamers
Baaium	14 km	15 min.	Hasthem Hoeve Longhorn Ranch	4	2 huisjes
Franeker	16 km	17 min.	B&B Turfkade9	3	B&B
Akkrum	25 km	22 min.	Recreatiepark Tusken de Marren	57	Holidayhome
Harlingen	28 km	24 min.	Camping de Zeehoeve		Camping met lodges
Offingawier	29 km	27 min.	RCN vakantiepark de Potten	75	Chalet
Sneek	33 km	31 min.	Van der Valk Hotel Sneek	159	Hotel
Drachten	35 km	26 min.	Van der Valk Hotel Drachten	90	Hotel
Workum	37 km	33 min.	Hotel Aan de Wymerts	18	Hotel
Heerenveen	35 km	27 min.	't Gerecht Heerenveen	15	Hotel
Heerenveen	37 km	29 min.	Uitgerust voor zaken	6	B&B
Heerenveen	38 km	31 min.	Fletcher Hotel-Restaurant Heidehof	42	Hotel
Oranjewoud	38 km	29 min.	Parkhotel Tjaarda	70	Hotel
Makkum	39 km	35 min.	Strandhotel Vigilante (Beach Hotel de Vigilante)	77	Hotel

/AFSTANDEN

Bergen
1.107 KM / 7 uur
Tallinn
1.107 KM / 7 uur
Dublin
1.267 KM / 7 uur
Lille / Rijsel
405 KM / 5 uur
Brno
1.045 KM / 6 uur
Sofia
2.073 KM / 9 uur
Bari
2.009 KM / 8 uur
Valencia
1.922 KM / 8 uur
West-Terschelling
59 KM / 77 min.
Eemshaven
102 KM / 74 min.
Bourtange
122 KM / 85 min.
Heerenveen
36 KM / 30 min.
Dwingeloo
70 KM / 53 min.
Den Helder
90 KM / 67 min.
Hardenberg
118 KM / 83 min.
Kampen
92 KM / 63 min.
Lelystad
104 KM / 65 min.
Amsterdam
137 KM / 96 min.
Almelo
140 KM / 101 min.
Utrecht
163 KM / 104 min.
Den Haag
191 KM / 120 min.
Veenendaal
187 KM / 114 min.
Winterswijk
199 KM / 40 min.
Rotterdam
205 KM / 129 min.
Geertruidenberg
213 KM / 130 min.
Zierikzee
267 KM / 173 min.
Eindhoven
246 KM / 152 min.
Maastricht
330 KM / 201 min.

BIDBOOK/2027